

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŲ TARYBOS IŠVADA

2019 m. gruodžio 12 d.
Klaipėda

Posėdžio pirmininkas – Edmundas Andrijauskas.

Posėdžio sekretorė – Liuda Bartkienė.

Klaipėdos regioninės architektūros tarybos (toliau –Taryba) nariai dalyvavę teikiant pasiūlymus, išvadas ir rekomendacijas: Almantas Mureika, Mindaugas Stepanas, Edmundas Andrijauskas, Petras Džervus, Laima Šliogerienė, Ramunė Staševičiūtė, Margarita Ramanauskienė, Vytautas Grykšas, Saulius Danius, Rolandas Rakevičius, Laimonas Bogušas, Romualdas Gailius

Nuo projekto svarstymo nusišalinusių Tarybos narių nebuvo.

Paiškinimus Tarybos posėdyje davė: architektė Ieva Cicėnaitė

Prašymą pateikusiai: MB „SPRIK“ architektė Ieva Cicėnaitė

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau –Rūmai) gavo MB „SPRIK“ architektės Ievos Cicėnaitės 2019-11-04 prašymą dėl „*Poilsio paskirties pastato Kęstučio g. (sklypo kad.Nr. 2501/0031:113) Palanga , statybos projekto “* projektinių pasiūlymų **įvertinimo - atitikties architektūros kokybės reikalavimams.**

Prie prašymo pridėti šie dokumentai:

1. Projektiniai pasiūlymai „*Poilsio paskirties pastatas Kęstučio g. (sklypo kad.Nr. 2501/0031:113) Palanga , statybos projektas “*

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Projekto vadovė architektė Ieva Cicėnaitė pristatė projektinio pasiūlymo sprendinius. Kęstučio ir S.Daukanto gatvių sankryžoje projektuojamo pastato sklypas yra Palangos miesto istorinėje dalyje, jam galioja Nekilnojamojo kultūros paveldo specialusis planas (T1 – miesto vilų teritorija). Autorė apibrėžė šiai teritorijai taikomus reikalavimus: miesto vilos statomos erdvesniuose, gausiai apželdintuose sklypuose, rekomenduojama naudoti natūralias medžiagas, tradicinę spalvinę gamą, būdingas perimetrinis apželdinimo pobūdis, aukštingumas 2 a + mansarda. Pastatas projektuojamas sklypo Kęstučio g. detaliojo plano korektūros pagrindu.

Architektė, remdamasi archeologiniais tyrimais, istorinės raidos analize bei XIX a. pabaigos – XX a. pirmosios pusės išlikusių vilų pavyzdžiais pagrindė projektinio pasiūlymo sprendinius. Pabrėžta, kad pastatas projektuojamas tarpukaryje statyto ir aštuntajame dešimtmetyje nugriauto medinio pastato vietoje, sklypo parametrai ir numatomo užstatymo vieta bei dydis iš esmės nepasikeičia lyginant su prieškarinio situacija.

Pranešėja pabrėžė, kad numatomo statyti pastato proporcijos ir jo dydis gatvių išklotinėse atitinka bendrą užstatymo charakterį ir darniai įsilieja į aplinkinio užstatymo kontekstą. Sklype numatoma šalinti penkis medžius, naujai apželdinti sklypo perimetrą bei vidaus kiemą, ant apželdintos trinkelio dangos įrengti parkavimo aikštelę su įvažiavimu iš Kęstučio gatvės.

Projekto autorė pristatė namo architektūrinę idėją. Pastatas dalinamas į du sąlyginius tūrius ryškiai išreikštu perėjimu iš S.Daukanto g. į kiemą. Stogo plokštumoje įrengiami mansardiniai langai, kurie yra būdingi senosios Palangos viloms. Fasadų grafika paprasta, skaidoma vertikaliomis atramomis, tarp kurių įrengiami balkonai. Balkonai aptveriami metalo turėklų ažūru, kas sukuria aplink besitęsiančių galerijų įspūdį. Dviejuose pastato aukštuose ir mansardoje suplanuota 12 apartamentų. Mansardiniame aukšte įrengiama antresolė. Dominuojanti vilos apdaila – medinės, keičiančios spalvą dailylentės (aliuzija į medžių kamienus). Stogas bei vertikalus „karkasas“ (fachverko interpretacija) dengiami valcuota skarda. Bendra spalvinė pastato gama – rusvai pilka.

Tarybos nariai teikė tikslinančius klausimus. Į klausimą kuo projektuojamas pastatas savo bendra išraiška ir funkcija skiriasi nuo kurortinio daugiabučio, autorė pabrėžė vilos skirtingumą nuo sodybinio Palangos užstatymo – didesnis tūris didesniame sklype. Tuo tarpu planinės struktūros požiūriu (nuomojami apartamentai) žymios skirties tarp prieškario vilų nėra. Į pastebėjimą, kad pastate nėra nei recepcijos, nei skalbinių patalpų, atsakyta, kad bendrųjų patalpų poreikis yra mažas dėl nuomos ypatumų, tačiau techninės patalpos numatomos mansardiniame aukšte, tame tarpe ir šildymo įranga oras-oras.

Autorė patikslino, kad žmonėms su negalia numatytas liftas, tačiau kadangi apartamentų planai nedetalizuoti, šie reikalavimai bus įvertinti vėlesnėje projekto stadijoje.

Tarybos nariai domėjosi, kokia medžiaga bus apdailinamas „karkasas“ ir kiek kokybiškas bus šis sprendimas. Patikslinta, kad tai bus plastifikuota skarda, o įrengimo detalizavimas bus atliktas darbo brėžinių stadijoje. Valcuotos skardos stogas horizontalioje jo dalyje turės pakankamą nuolydį lietaus vandenes nuvedimui. Autorė patvirtino, kad pasiūlymas viešintas, jam pritarė Palangos savivaldybė.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Uždaroje posėdžio dalyje Taryba vertino pateiktą projekcinį pasiūlymą atitikimo architektūrinės kokybės kriterijaus požiūriu.

Buvo pažymėta, kad autorės pristatymas nuoseklus, pateikta medžiaga bei sprendinių motyvacija priimtina. Urbanistinio integralumo požiūriu didžioji dalis ekspertų sprendimą vertina kaip priimtina. Tai sąlygojo gatvių užstatymo linijų išlaikymas bei tūris, neiškremtantis iš aplinkos konteksto. Dalis ekspertų teigė, kad šis kriterijus nėra pilnai išlaikytas pirmiausia dėl per masyvaus mansardinio aukšto sprendimo bei plokščios stogo dalies ir dėl to atsiradusio nebūdingo aplinkai silueto.

Su pastabomis Taryba pritarė vieningos architektūrinės idėjos ir išraiškos estetikos principų realizacijai. Masyvus, plokščiu stogu užsibaigiantis mansardinis aukštas, ekspertų nuomone, turėtų būti išspręstas subtiliau, ieškant vientisesnio santykio su pastato fasadų sprendiniais.

Daugumas Tarybos narių siūlė atsisakyti karkaso apdailos plastifikuota skarda kaip iš esmės eklektiško, sunkiai kokybiškai įrengiamo elemento. Suabejota ir plieninių konstrukcijų panaudojimu balkonų aptvėrimui. Šis elementas bus labai aktyvus fasado išraiškoje ir jam derėtų paieškoti priimtinesnio, labiau su bendru sprendimu derančio ažūro. Dalis ekspertų siūlė drąsiau akcentuoti pastatą skaidantį plyšį, kad aiškiau būtų išreikšta autorių idėja.

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo požiūriu ekspertai vertino atitikimą Palangos m. istorinės dalies nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiajam planui bei šios miesto dalies vertingųjų savybių išsaugojimo požiūriu. Daugumos Tarybos narių nuomone projekcinio pasiūlymo sprendiniai formaliai tenkina minėtų dokumentų reikalavimus. Dalis ekspertų nepritarė autorių nuomonei, kad pateiktam projekte yra pakankamai atspindėtas tradicinių vilų charakteris. Tokia nuomonė buvo grindžiama stiliaus vientisumo stoka, gruboku „karkaso“ panaudojimu, mansardinio aukšto masyvumu ir komplikuoтому santykyje su visu pastatu. Pasigėsta subtilesnių detalių, atmetas „karkaso“ apskardinimo sprendimas.

Taryba tik preliminariai galėjo vertinti aplinkos pritaikymo visiems visuomenės nariams ir funkcionalios pastato struktūros kūrimo principus, nes nėra pilnai detalizuoti pastato planai.

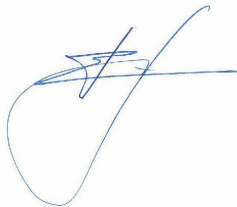
Balsavimu išsiaiškinus daugumos Tarybos narių nuomonę, buvo nuspręsta, kad sprendimas iš esmės atitinka architektūrinės kokybei taikomus reikalavimus ir, atsižvelgus į pateiktas rekomendacijas bei pastabas, gali būti priimtinas tolimesniems projektavimo etapams.

IV. IŠVADA. REKOMENDACIJOS

Taryba, įvertinusi „Poilsio paskirties pastato Kęstučio g., Palangoje projektinį pasiūlymą“, nutarė, kad pateiktas projektas iš esmės neprieštarauja šioje vietoje galiojantiems teritorinio planavimo dokumentams, Paveldo apsaugos specialiajam planui ir nepažeidžia Palangos m. istorinės dalies vertingųjų savybių. Dėl minėtuose dokumentuose keliamo atitikties reikalavimo miesto vilos tipui Tarybos narių nuomonė išsiskyrė. Dauguma Tarybos narių nutarė, kad pastato architektūrinė išraiška atitinka formalius paveldosaugos reikalavimus, keliamus pastatų architektūrai (medžiagos, spalvos).

Pritardama, kad pateiktas pasiūlymas iš esmės nepažeidžia architektūrinės kokybės kriterijams nustatytų reikalavimų, Taryba siūlo rekomendacijas, kurios, ekspertų nuomone, suteiktų pastatui daugiau vientisumo ir kontekstualumo:

1. Rekomenduojama koreguoti mansardinio aukšto/ stogo sprendimą, siekiant lengvesnio, vientisesnio, proporcingesnio ir kontekstualesnio sprendimo.
2. Siūloma atsisakyti „karkaso“ apdailos, naudojant plastifikuotą skardą kaip eklektiško, nebūdingo ir sunkiai kokybiškai realizuojamo sprendimo.
3. Siūloma pergalvoti balkonų atitvarų sprendimą, siekiant darnesnio su bendra pastato išraiška santyki.
4. Siūloma drąsiau akcentuoti pastatą skaidantį plyšį, siekiant aiškiai išreikšti esminę autorių idėją.

Posėdžio pirmininkas

Edmundas Andrijauskas

Posėdžio sekretorė

Liuda Bartkienė